

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P9_TA(2019)0105

Въвеждане на цифровата трансформация в областта на здравеопазването и грижите

Резолюция на Европейския парламент от 18 декември 2019 г. относно въвеждането на цифровата трансформация в областта на здравеопазването и грижите в контекста на цифровия единен пазар; предоставяне на правомощия на гражданите и изграждане на по-здрavo общество (2019/2804(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията от 25 април 2018 г. относно въвеждането на цифровата трансформация в областта на здравеопазването и грижите в контекста на цифровия единен пазар; предоставяне на правомощия на гражданите и изграждане на по-здрavo общество (COM(2018)0233),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 30 април 2004 г., озаглавено „Електронното здравеопазване – подобряване на здравеопазването за европейските граждани: План за действие за изграждане на Европейско пространство за електронно здравеопазване (COM(2004)0356),
- като взе предвид работния документ на службите на Комисията от 21 декември 2007 г., озаглавен „План за действие на инициативата за водещи пазари в областта на електронното здравеопазване – приложение I към съобщението – Инициатива за водещи пазари в Европа“ (COM(2007)0860, SEC(2007)1730),
- като взе предвид препоръката на Комисията от 2 юли 2008 г. относно трансграничната оперативна съвместимост на системите за електронни здравни досиета (нотифицирана под номер C(2008)3282)¹,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 4 ноември 2008 г. относно телемедицината в полза на пациентите, системите на здравеопазването и обществото (COM(2008)0689),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 6 декември 2012 г., озаглавено „План за действие за електронно здравеопазване за периода 2012 – 2020 година – иновационно здравно обслужване през 21-ви век“ (COM(2012)0736),
- като взе предвид Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на

¹ ОВ L 190, 18.7.2008 г., стр. 37.

Съвета от 6 юли 2016 г. относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза¹,

- като взе предвид специалния доклад на Европейската сметна палата № 07/2019, озаглавен „Действия на ЕС за трансгранично здравно обслужване – въпреки значителните амбиции е необходимо по-добро управление”,
 - като взе предвид Препоръка (ЕС) 2019/243 на Комисията от 6 февруари 2019 година относно европейски формат за обмен на електронни здравни досиета²,
 - като взе предвид Директива 2011/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за упражняване на правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване³,
 - като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните (наричан по-долу ОРЗД))⁴,
 - като взе предвид заключенията на Съвета от 8 декември 2017 г. относно здравето в цифровото общество – постигане на напредък в основаните на данни иновации в областта на здравеопазването⁵,
 - като взе предвид въпроса до Комисията относно въвеждането на цифровата трансформация в областта на здравеопазването и грижите в контекста на цифровия единен пазар; предоставяне на правомощия на гражданите и изграждане на по-здравно общество (О-000042/2019 – В9-0062/2019),
 - като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид предложението за резолюция на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните,
- A. като има предвид, че появата на нови технологии създава както възможности, така и предизвикателства за разработването на по-добри здравни грижи; като има предвид, че системите за здравеопазване и грижи в Европа са изправени пред сериозни предизвикателства в контекста на застаряващото общество, по-голямата продължителност на живота и системно по-ниската раждаемост, което поражда загриженост относно устойчивостта на бъдещото предоставяне на здравни грижи; като има предвид, от друга страна, че появата на нови технологии създава нови възможности; като има предвид в този контекст, че е необходима промяна в парадигмата в посока към проактивни и адаптивни здравни системи, които са съсредоточени основно върху поддържането на доброто здраве вместо върху

¹ ОВ L 194, 19.7.2016 г., стр. 1.

² ОВ L 39, 11.2.2019 г., стр. 18.

³ ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 45.

⁴ ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

⁵ ОВ С 440, 21.12.2017 г., стр. 3.

контролирането на заболяванията;

- Б. като има предвид, че разходите за здравеопазване нарастват с бързи темпове и представляват 9,6%¹ от БВП в ЕС като цяло; като има предвид, че здравните системи трябва да повишават максимално ефективността и ефикасността на достъпни и устойчиви здравни услуги и дългосрочни грижи, както и да гарантират справедлив достъп до тях, както и че те трябва също така да осигуряват нови услуги в съответствие с развитието на обществото, да предоставят цялостни грижи между различните служби и доставчици и да осигуряват подобрения, които са от значение за пациентите и техните променящи се и нарастващи потребности от здравеопазване и грижи, за благосъстоянието и качеството на живот, като същевременно се отчитат различията между пациентите, що се отнася до свързаността в интернет, цифровите умения и здравната грамотност;
- В. като има предвид, че новаторските цифрови решения в областта на здравеопазването и грижите могат да подпомагат профилактиката на болестите и насърчаването на здравословен начин на живот, да водят до подобрения в качеството на живот на гражданите и да проправят пътя за по-ефективни начини на организиране и предоставяне на здравни услуги и грижи;
- Г. като има предвид, че данните, отнасящи се до здравето на гражданите на ЕС, са ключов фактор за цифровата трансформация и трябва да бъдат добре защитени срещу неправомерно използване; като има предвид, че наличието на данни варира значително в отделните държави членки, и като има предвид, че поради липсата на оперативна съвместимост и разпокъсаността на пазара между различните здравни системи гражданите все още не могат да се възползват в пълна степен от цифровия единен пазар;
- Д. като има предвид, че цифровизирането на здравеопазването няма да се ограничава до по-широкото използване на мобилни здравни приложения, но ще включва също така анализиране на големи масиви от данни, познато още като анализ на пространни набори от данни, които служат за основа за изкуствения интелект (ИИ) и машинното учене;
- Е. като има предвид, че организирането и предоставянето на здравни и социални грижи е отговорност на държавите членки; като има предвид, че Съюзът може да подкрепя сътрудничеството между държавите членки при популяризирането на общественото здраве и предотвратяването на заболяванията, за подобряване на взаимното допълване на техните трансгранични здравни услуги, както и за подпомагане и даване на възможности за научноизследователска и развойна дейност в областта на интелигентното здравеопазване в Европа;
- Ж. като има предвид, че очакванията и желанието на пациентите да следят собственото си здраве нарастват заедно със съответното нарастване на необходимостта от предоставяне на правомощия на гражданите във връзка с тяхното здраве чрез предоставяне на услуги, насочени към ползвателя, и повече

¹ През 2017 г.; ОИСР/ЕС (2018 г.), *Здравето накратко: Европа 2018 г.: Състояние на здравеопазването в ЕС (Health at a Glance: Europe 2018: State of Health in the EU Cycle)*, Служба за публикации на ОИСР, Париж.

превантивни, персонализирани и лесни за задействане способности, позволяващи на хората да взаимодействат със здравните служби и здравните специалисти;

- З. като има предвид, че напредващата цифровизация на обществото ще води все повече до ситуации, в които пациентите, полагащите грижи лица, здравните специалисти и потенциално всички действащи лица по веригата на здравеопазването ще са изправени пред предизвикателствата, свързани с използването на информационните технологии и цифровата инфраструктура на здравните досиета, което повдига въпроси, свързани със сигурността на личните данни и неприкосновеността на личния живот;
- И. като има предвид, че личните здравни данни са от особено чувствителен характер и че за тяхното събиране, обработване, използване и съхранение следва да се прилагат строги етични изисквания и да се изисква информирано съгласие на гражданите;
- Й. като има предвид, че доверието на гражданите в безопасността и поверителността на събирането, обработването, използването и съхранението на техните лични здравни данни е изключително важно;
- К. като има предвид, че равнището на въвеждане и използване на системи за цифрово здравеопазване е различно в отделните държави членки, като например що се отнася до използването на актуализирани технологии, инфраструктурите за подпомагане на цифровата трансформация и използването на електронни здравни досиета в здравните служби и за здравни услуги;
- Л. като има предвид, че създаването на европейско пространство за здравните данни е включено в писмото за определяне на ресора, изпратено до члена на Комисията, отговарящ за здравеопазването, за да се насърчава обменът на здравни данни и да се подкрепят научните изследвания относно нови стратегии за профилактика, както и относно лечения, лекарствени продукти, медицински изделия и резултати;
- М. като има предвид, че науката, научните изследвания и новаторството играят жизненоважна роля за конкурентоспособността и устойчивостта на Европа; като има предвид, че експоненциалните скокове в наличието на данни и развитието на изчислителните технологии дават импулс за научноизследователски инициативи за опознаване, предотвратяване и лечение на заболяванията и клиничните състояния; като има предвид, че техниките за управление на данни могат да бъдат допълващо или по-ефективно средство за установяване на пропуски в предоставянето на грижи, рискове, тенденции и закономерности;
- Н. като има предвид, че хората с по-ниски социални градиенти обикновено имат по-големи здравни потребности и че те са също така по-уязвими спрямо изключването, причинено от цифровизацията на здравеопазването;

Общи забележки

1. приветства съобщението на Комисията относно въвеждането на цифровата трансформация в областта на здравеопазването и грижите в контекста на цифровия единен пазар, което има за цел популяризирането на здравето, профилактиката и контрола над заболяванията, както и подпомагане за намиране

на решения във връзка с неудовлетворените потребности на гражданите, което също така представлява възможност за подобряване на устойчивостта на системите за здравеопазване и улесняване на равния достъп на гражданите до висококачествени грижи чрез разумното използване на цифровите иновации;

2. отбелязва, че въпреки че цифровото здравеопазване има голям потенциал, то все пак е свързано и с множество неразрешени проблеми, когато става въпрос за неприкосновеността на личния живот, сигурността и безопасността;
3. подчертава, че за да се извличат цялостни ползи от потенциала на цифровите здравни инструменти, е изключително важно да бъдат прилагани компоненти на цифровото здравеопазване, като се обръща особено голямо внимание на неприкосновеността на данните, сигурността и точността по начин, който интегрира потребностите на пациентите;
4. отбелязва, че спазването на законодателството на ЕС в областта на защитата на данните следва да бъде предварително условие за цифровата трансформация на здравеопазването и грижите в контекста на цифровия единен пазар;
5. счита, че действията, предложени от Комисията, имат потенциала да допринасят не само за предоставянето на по-превантивно, персонализирано и откликващо здравеопазване на европейските граждани, за засилване на ефикасността, справедливия достъп и стабилността и устойчивостта на системите за здравеопазване и грижи в Европа, но и за стимулиране на растежа и насърчаване на европейската промишленост в тази област, по-специално като спомагат за извличане на максимални ползи от потенциала на цифровия единен пазар с по-широко внедряване на цифрови продукти и услуги в областта на здравеопазването и грижите, както и с разгръщане на нови услуги, по-специално за изолираните и недостъпните райони с недостатъчен медицински персонал и услуги;
6. счита, че цифровата трансформация на здравеопазването и грижите трябва да подпомага насочените към гражданина услуги, както и даването на правомощия на гражданите да играят по-активна роля в профилактиката на заболяванията и насърчаването на здравето, включително в здравните услуги и грижи и при откликване на потребностите на гражданите; счита също така, че тази трансформация следва да дава възможност за обмен на информация между съответния персонал от сектора на здравеопазването, когато пациентът е дал съгласието си, в съответствие със съответната рамка на ЕС за защита на данните, когато става въпрос за обработката на досиета на пациентите, електронните рецепти, резултатите от лабораторните изследвания, резюметата от медицинска образна диагностика и при изписвания; същевременно подчертава, че не може да се пренебрегват потребностите на пациентите, които не могат да следват цифровата трансформация; подчертава също така, че цифровото здравеопазване не следва да бъде портал за здравни грижи, лишени от човешки облик;
7. счита, че е необходимо да се гарантира ключова роля за организациите и мрежите на гражданите, както и за системите за обществено здравеопазване в управлението и изготвянето на политиките в областта на цифровото здравеопазване и грижи на регионално, национално и европейско равнище; подчертава в този контекст значението на сътрудничеството и взаимната свързаност между базите данни на здравните заведения;

8. счита, че системите за общественото здравеопазване са най-подходящите органи за управление и/или надзор на събирането, анонимизирането и псевдонимизирането, съхранението и използването на здравни данни, като същевременно се защитава неприкосновеността на личния живот на пациентите, както и ефикасността, достъпността и устойчивостта на секторите на здравеопазването и грижите; счита, че анонимизирането и псевдонимизирането дават възможност за използване на чувствителни данни за целите на научните изследвания в областта на здравеопазването, като също така отбелязва, че техниките за псевдонимизация дават възможност за повторна идентификация на донорите на данни в случаите, когато тяхното здраве е изложено на риск; призовава Комисията да подкрепя проекти, насочени към разработването на тези техники, както и технологиите, необходими за създаването на синтетични данни за разработване на алгоритми за ИИ;
9. подчертава, че анонимизираните и псевдонимизираните здравни данни могат да се използват за научни изследвания в областта на здравето, за прилагане на основани на факти здравни политики, за постигане на по-добро разбиране на заболяванията и ранното откриване на ситуации, които застрашават общественото здраве, при едновременно спазване на принципите за поверителност на данните за пациентите;
10. подчертава, че предложението на Комисията относно управлението на обмена на информация и данни е необходимо за справяне с последиците за националните системи за здравеопазване;

Необходимост от осигуряване на достъп до и споделяне на лични здравни данни при абсолютно стриктно прилагане на правилата на Общия регламент относно защитата на данните

11. подчертава, че гражданите имат право на достъп и споделяне на своите лични здравни данни в съответствие с Общия регламент относно защитата на данните, за да получават по-добро здравно обслужване, и че те следва да могат да очакват тези данни да бъдат достъпни своевременно и във формат, който е удобен за непрофесионалисти; отбелязва, че приетият неотдавна общ регламент на ЕС относно защитата на данните дава повече права на пациентите за достъп до информацията относно свързани със здравето им аспекти и за защита на неприкосновеността на личния им живот; отбелязва, че целта на основаващата се на пациентите система е да подобряването на здравето на гражданите и че националните системи на здравеопазване трябва да гарантират това в името на общото благо;
12. счита, че поради чувствителното естество на здравните данни са необходими специални мерки за избягване не само на кибератаки, но и на неправомерно използване на такива данни от службите;
13. признава, че използването на данни от секторите на здравеопазването и грижите е свързано със значителни икономически интереси; във връзка с това призовава Комисията и държавите членки да определят ясно отговорностите, свързани с управлението на данните;
14. изразява съжаление, че понастоящем много на брой граждани в Европа имат

ограничен или несъществуващ електронен достъп до личните си здравни данни, по-специално при трансгранично предоставянето на здравни грижи;

15. призовава Комисията да продължи да подобрява киберсигурността, като по този начин намалява риска от нарушаване на неприкосновеността на личния живот и неправомерното използване на здравни данни на цялата територия на Съюза;
16. изразява съгласие с Комисията, че гражданите следва да имат сигурен достъп до изчерпателно електронно досие, съдържащо здравните им данни, и следва да могат да продължават да контролират и да споделят личните си здравни данни с упълномощените страни в условия на сигурност, а неразрешеният достъп следва да бъде забраняван в съответствие със законодателството за защита на данните;
17. призовава Комисията да продължи да насърчава сътрудничеството между здравните органи на държавите членки с цел свързване към цифровата инфраструктура на електронното здравеопазване, за да се разшири употребата ѝ, така че да обхване и оперативната съвместимост на системите за електронни досиета на държавите членки посредством подкрепа за разработването и приемането на европейски формат за обмен на електронни здравни досиета, като се вземе предвид многоезичието в ЕС, както и ползвателите с увреждания, който формат следва да гарантира възможно най-всеобхватна информация относно здравословното състояние, за да служи на интересите на пациентите;
18. подчертава значението на мониторинга на прилагането на Общия регламент относно защитата на данните и на Регламента относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар¹;
19. призовава Комисията и държавите членки да споделят най-добри практики относно обмена на здравни данни, например за вече съществуващи начини на лечение, услуги по профилактика или научни изследвания, като се поставя силен акцент върху неприкосновеността на личния живот на гражданите, както и да разработят стандарти и взаимно признати схеми за сертифициране/акредитация на европейско равнище, включващи одити в областта на сигурността на данните и сигурността;
20. призовава здравните органи на държавите членки да използват инструментите на ЕС за финансиране, като например европейските структурни и инвестиционни фондове и Европейския фонд за стратегически инвестиции, за внедряването на оперативно съвместими електронни здравни досиета на национално и регионално равнище, което ще позволяват на гражданите да имат достъп до своите лични здравни данни, и за инвестиции в изграждането на солидна и по-надеждна инфраструктура, която да подкрепя цифровата трансформация и да спомогне за намаляване на цифровото разделение между всички държави членки; призовава за използване на предимствата на цифровизацията на здравните досиета, за да се спомогне за подобряване на достъпа до медицински грижи и тяхното качество

¹ Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).

както в градските, така и в селските райони;

21. призовава Комисията и държавите членки да подкрепят проекти, при които се използват данни в реални условия, и да разработят критерии за качеството на данните, събирани в неконтролирана среда, за да може данните в реални условия да спомогнат за постигане на благоприятни резултати за здравеопазването; в този контекст също така призовава Комисията да разработи насоки за насърчаване на вторичната употреба на данни за целите на научните изследвания и да осигури справедлив, прозрачен и недискриминационен достъп до данни в цяла Европа;
22. призовава Комисията и държавите членки да използват данни в реални условия за целите на регулаторните решения относно лекарствените продукти в допълнение към доказателствата от рандомизираните клинични изпитвания;
23. призовава Комисията да започне широко обсъждане на европейско равнище относно етичните аспекти на цифровата трансформация в областта на здравеопазването и грижите, като включи активно гражданите и всички останали действащи лица във веригата на здравеопазването, с цел да се разработят етични стандарти и нормативни правила за защита на правата на гражданите, като същевременно се предостави сигурност на научните изследователи и сектора на медицинските технологии, по-специално във връзка с използването на здравни данни и изкуствен интелект;
24. призовава Комисията и държавите членки да осигурят организирането на подходящо обучение и развиване на уменията в областта на неприкосновеността на личния живот и мерките за сигурност за лицата, обработващи лични здравни данни, в съответствие с преобладаващите стандарти и техники за обработка на данни; призовава също така Комисията да започне образователна кампания в целия ЕС относно ползите от споделянето на здравни данни и механизмите за тази цел, за да се преодолеят погрешните схващания и да се подкрепят действията, предложени в съобщението на Комисията относно въвеждането на цифровата трансформация в областта на здравеопазването и грижите в контекста на цифровия единен пазар;

Необходимост от по-добри здравни данни

25. счита, че е необходимо да се повиши качеството на здравните данни, да се стандартизира събирането на данни, да се насърчи оперативната съвместимост на европейските регистри на заболяванията и да се ускори анализът на данните с помощта на високопроизводителни изчислителни технологии и моделиране, както и защитата на поверителни или чувствителни данни;
26. подчертава значението на стандартизираното регулиране на устройствата за здравни грижи, като например устройствата за мобилно здравеопазване и за електронно здравеопазване, с което да се гарантира тяхната точност и прецизност в контекста на данните;
27. призовава Комисията да създаде платформа за компетентните органи, нотифицираните органи и предприятията от фармацевтичния сектор и сектора на медицинските технологии относно прилагането на регламента за медицинските

изделия¹ по отношение на цифровите терапевтични и комбинирани изделия, като се обърне специално внимание на потребностите на стартиращите предприятия и МСП;

28. призовава Комисията да засили координираните действия на европейско равнище в подкрепа на практическия обмен и свързване на геномни и други здравни данни в условия на сигурност, с цел стимулиране на напредъка на научните изследвания и персонализираната медицина, като по този начин се определят най-добрите лечения и същевременно се гарантира пълно спазване на законодателството за защита на данните и на етичните принципи;
29. призовава Комисията, заедно с държавите членки и акредитираните институции, да проведе изпитване на конкретни приложения за трансграничен обмен при висока степен на сигурност на здравни данни за целите на научноизследователската дейност и здравната политика с оглед на подобряването на профилактиката, диагностиката и лечението на заболяванията, за да се помогне на здравните системи да отговорят на настоящите и бъдещите предизвикателства;
30. счита, че преминаването към цифровизация е възможност да се започне амбициозна програма за изграждане на капацитет за гражданите, да се подобри достъпът до медицински грижи, по-специално в селските райони, и да се увеличат възможностите на промишлеността по отношение на технологиите и иновациите в областта на остаряването в добро здраве; счита също така, че насърчаването на развиването на умения за усвояване и ефективно използване на интелигентни здравни продукти и услуги има голямо значение на всички равнища във веригата на стойността в здравеопазването (пациенти, здравни специалисти, регулаторни органи, платци и органи на властта);
31. счита, че гарантирането на подходяща за целта регулаторна среда е ключов елемент за опазването на общественото здраве и предоставянето на достъп до висококачествени лекарствени продукти; счита също така, че ефективното използване на информационните системи ще подобри ефикасността на регулаторната рамка в цяла Европа; във връзка с това настоятелно призовава Комисията да оптимизира европейската регулаторна рамка, като хармонизира регулаторните телематични проекти с акцент върху качеството на данните, оперативната съвместимост и взаимозависимостта на европейската регулаторна рамка;
32. счита, че разработването на обща рамка за хармонизиране на събирането, съхраняването и използването на здравни данни в ЕС би могло да подобри качеството на научните изследвания и здравните услуги, предоставяни на гражданите, а също така и да улесни универсалния достъп;

Необходимост от по-добри цифрови инструменти

33. счита, че е необходимо да се подобри поддържането на здравето, да се извършва

¹ Регламент (ЕС) 2017/745 на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2017 г. за медицинските изделия, за изменение на Директива 2001/83/ЕО, Регламент (ЕО) № 178/2002 и Регламент (ЕО) № 1223/2009 и за отмяна на директиви 90/385/ЕИО и 93/42/ЕИО на Съвета (ОВ L 117, 5.5.2017 г., стр. 1).

профилактика на заболяванията и да се предоставят интегрирани услуги въз основа на потребностите на хората, по-специално в случай на пандемии, и че Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) трябва да играе централна роля в тези усилия; призовава за разработването на цифрови решения и приспособени за целта инструменти, свързани с по-голямо сътрудничество между държавите членки, за да се избегнат ситуации на недостиг на лекарства;

34. счита, че цифровите здравни инструменти, като например преносимите карти с информация за пациента, могат да представляват отговор на предизвикателствата по отношение на достъпа до здравна информация и здравна грамотност, които са от основно значение за поддържане на здравето, по-добра профилактика на болестите и по-ефективно управление на болестите; счита, че такива инструменти, ако са създадени с помощта на съответните здравни специалисти, граждани и крайни потребители и са в съответствие с цялото относимо законодателство, позволяват по-голяма точност и пълнота на информацията, което дава възможност за насърчаване на здравословни навици и профилактични дейности, както и за подкрепа за решенията в областта на здравето и спазването на лечението от страна на пациента;
35. подчертава значението на запазването на ролята на националните/регионалните органи в организирането на системите за здравеопазване и грижи, включително чрез използване на цифрови решения и инструменти, тъй като те имат голям потенциал за подобряване не само на качеството, справедливостта и устойчивостта на здравните услуги, но също така и за здравето и благосъстоянието на хората, като същевременно се засилва разширяването на правата на пациентите по отношение на терапевтичните подходи;
36. подчертава значението на това на пациентите да бъде предоставяна информация и те да бъдат подпомагани при вземането на разумно решение относно собственото здраве; отбелязва, че цифровите платформи трябва да са удобни за използване от потребителите, да са цифрово достъпни и да предоставят безпрепятствена информация на пациентите и здравните специалисти на множество езици;
37. призовава Комисията да подкрепи цифровизацията на регулаторните агенции и да работи със съответните участници, особено с националните здравни системи, за да се подкрепи в по-голяма степен трансграничното сътрудничество и да се разшири прилагането на модели на грижи, основани на цифрови технологии, модели за домашни грижи и помощни технологии за домашни грижи, подходящи за възрастни хора, и да прави това, без да се нарушават правомощията на държавите членки; в този контекст счита, че европейските референтни мрежи могат да бъдат отлично средство за демонстриране на начините, по които цифровото здравеопазване може да допринесе за подобряване на резултатите по отношение на здравеопазването и благосъстоянието в трансграничен план, тъй като осигуряват ползваща се с доверие среда, в която здравните специалисти и пациентите вече работят заедно и извършват обмен на здравни данни през граница, за да постигат целите си;
38. призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че здравните специалисти подобряват своите познания и умения, необходими за събиране, анализ и защита на здравните данни, включително посредством определяне на

изисквания за учебните програми в областта на цифровото здравеопазване за здравни специалисти, създаване на центрове за високи постижения за обучение през целия живот, които да обхващат специфични набори от цифрови умения, засилване на обмена на съответните добри практики и разглеждане на хармонизиране на обучението, както и изграждане на капацитета на регулаторните органи за оценка на интелигентни здравни продукти и услуги в бързо развиващата се технологична среда;

39. призовава Комисията да работи с държавите членки и с регионалните и местните органи за разработване на мрежи за образование на гражданите как да използват цифровото здравеопазване, като по този начин се дава възможност за универсален и справедлив достъп; счита, че за постигането на тази цел е необходимо да се подобрят оперативната съвместимост на системите и уменията на ползвателите, с възможно най-високо ниво на защита на чувствителните данни и с инструменти и механизми, предоставени от системите за обществено здравеопазване;
40. призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че при всички мерки за подобряване на цифровите умения на гражданите, достъпа до здравните им данни и тяхното използване се вземат предвид чувствителните групи, като например по-възрастните граждани, хората, изключени от информационното общество, и хората с увреждания;
41. счита, че следва да се постигне положителен баланс за гражданите между използването на цифрови инструменти и преките консултации със здравни специалисти; счита освен това, че сигурният достъп и трансграничното споделяне на здравни данни ще представляват положителна стъпка напред;
42. счита, че пациентите следва да се възползват от най-актуалната информация за своите лекарства; поради това настоятелно призовава Комисията да разработи допълнителна електронна информация за продуктите, включително използването на електронни брошури, с цел подобряване на ефикасността на нормативната уредба и разширяване на правата на пациентите чрез актуална информация относно лекарствата;
43. призовава Комисията да подпомага държавите членки и регионите да повишават осведомеността относно новаторските възможности за обществени поръчки и инвестиции за цифровата трансформация в областта на общественото здравеопазване и грижи, както и да привличат публични и частни инвестиции за широкомащабно развиване на цифровизирани интегрирани грижи, насочени към индивида;
44. призовава Комисията и държавите членки да подпомагат разширяването на пилотни и демонстрационни проекти в областта на интелигентното здравеопазване, така че да се ускорят процесите на обучение;
45. призовава Комисията да проучи възможността за създаване на европейски иновационен център в областта на интелигентното здравеопазване с цел оценяване и насърчаване на инициативи в тази област и предоставяне на платформа за всички действащи лица във веригата на здравеопазването с цел създаване на обединения за реализиране на амбициозни мащабни проекти;

46. призовава Комисията и държавите членки да насърчават споделянето на най-добри практики и свидетелства на пионерите във въвеждането на новаторски решения в областта на здравеопазването, по-специално чрез пълноценно използване на проектите по програмата INTERREG Европа и нейната платформа за дискусия и обмен относно политиките;
47. призовава Комисията да наблюдава непрекъснато, да съпоставя и да насърчава споделянето на добри практики между държавите членки и регионите, с цел да се създадат стимули за ефективни реформи и да се проследява напредъкът към основано на ценности здравеопазване и устойчиви системи за здравеопазване;
48. призовава Комисията да подпомага държавите членки при създаването и прилагането на стратегии за извънредни случаи за действие при потенциално временно или трайно отсъствие на достъп до здравни данни вследствие на произшествие или атака срещу инфраструктурата, системите или софтуера, използвани за събиране, обработване или съхранение на такива данни;
49. подкрепя усилията на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията за разработване на стратегии за по-добро използване на съществуващите компютризирани системи, за използване на данните с цел ограничаване на разпространението на инфекциозни заболявания и за подпомагане на държавите членки при събирането и обработването на данни;
50. подчертава, че успешният преход към цифрово здравеопазване ще изисква силно политическо ръководство, дългосрочна визия и устойчиви инвестиции както на национално, така и на европейско равнище;
51. призовава Комисията и държавите членки да изготвят ясен график на планираните промени с цел въвеждане на цифрово здравеопазване в цяла Европа, който да включва междинни оценки и да определя целите, които следва да бъдат постигнати;
52. призовава Комисията и държавите членки да изпълнят препоръките на Комисията от февруари 2019 г. относно европейски формат за обмен на електронни здравни досиета;
53. призовава Комисията да включи тези препоръки в предложението за европейско пространство за здравните данни;

o

o o

54. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.